

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/8. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnem mestu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopolni se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Besede in delo.

Gosp. urednik! V petkovi številki ste prinesli uvodnik „Slovensko vseučiliško vprašanje“. Člankar prihaja do zaključka, da naj slovensko dijaštvo izsili rešitev našega vseučiliškega vprašanja po vzgledu Italijanov, v čijih rokah so pokali revolverji na dunajski univerzi v prid njihovi zahtevi. Kaj so Italijani dosegli — in to po pomoči iz Rima! — se najjasneje vidi ravno v zadnjih dneh, ko se njihov ideal nalik Halleyevemu kometu vedno bolj izgublja v daljavo. Italijani, mimogrede omenjeno, so dobili zopet nauk, da naj ne iščejo zaveznikov v svojih in naših smrtnih sovražnikih. Bojim se, da bo tudi ta lekcija Italijanom le bob ob steno.

Glede zaključka zgoraj omenjenega člankarja mi dovolite nekaj opazk, izvirajočih iz izkušenj, ki sem si jih nabral kot večleten aktiven udeleženec boja za slovensko visoko šolo.

Misl, da naj slovenski visokošolci z demonstracijami in rabukami nastopijo za svoje zahteve, je že stara.

Nasilen način je združen vedno z velikimi žrtvami, ki so na mestu, če je uspeh zagotovljen, ki so pa razsipanje moči in uničevanje eksistenc, če ni nade na končni uspeh. In to bi bilo v našem slučaju. Dijaštvo, ki bi se dalo zapeljati besedam člankarja od petka ali klerikalcev od lani, bi izgubilo svojo eksistenco, ne da bi doseglo vsaj trohico svojih zahtev!

Lahko je Italijanom kazati nože in pokati s samokresli! Za njimi je italijanska javnost to in onstran meje, z njimi so italijanski poslanci nacionalne, socialno-demokratske in klerikalne barve, končno besedo zamrmra italijanska vlada in — italijanskim dijakom se ne skrivi niti las na glavi, ker avstrijski vladi z vso justico vred zleze srce v nogavice. In mi? Kdo nam je porok, če ne vstane dr. Šusteršič in nas javno ne obsodi? Kje imamo zagotovilo, da ljubljanski škof ne piše dunajski ali graški fakulteti ljubimkega pisma, v katerem proklinja naše korake? In slovenska javnost? Ta rodoljubna vlačuga, ki ji je nazadnje vseeno, kakor hitro se malo nakriči ali izsolzi! Ali hočete žalostno ponovitev žalostnih septemberskih dni z vzemi žalostnimi posledicami in slovensko rodoljubno žalostjo vred?!

Lani je jugoslovansko dunajsko dijaštvo manifestiralo za našo zahtevo. Pri tem jih je bilo 10 aretiranih, ker so se branili proti nesramnostim poulične druhalje, ki je pred očmi policije metala kamenje in blato nanje. Obsojeni so bili na plačanje globe. Dijaška deputacija je šla v parlament nad slovenske poslance s prošnjo, naj posredujejo. In kaj smo dobili za odgovor? „Kaj

pa greste demonstrirati? Na Dunaju?“ s tem nas je pognal slovenski „svetnik“.

Pa kaj to, saj niti sebe ne zna braniti slovenska poslanska meščarja: dunajska policija je sporočila parlamentu, da je interpelacija slovenskih poslancev glede avstrijskega unika — da namreč policaji niso pustili poslancev, ki so vodili dijaško deputacijo, kljub njihovim poslanskim legitimacijam v parlament, iz katerega položaja so se rešili, seveda brez deputacije, šele po posredovanju parlamentarnega portirja — neresnična, da so torej slovenski poslanci v interpelaciji lagali; in to so slovenski „zastopniki“ mirno vtaknili v žep! In od teh junakov naj pričakuje dijaštvo pomoči?!

Kaj torej storiti?

Slovensko dijaštvo se naj že v dijaških letih trdno organizira, to organizacijo naj izpopolni in razširi v podijaški dobi, da naj tej organizaciji jasen program in trden načrt za delo ter naj pred vsem očedi slovensko domovino vse rodoljubne in nerodoljubne golazni. Prenovimo najprej sebe na podlagi jasnega in modernega programa s trdno organizacijo. S tem zanesemo med narod nove ideje, nove sile, veselje do življenja in napredka. Splošnemu napredku, ki mora koreniniti v lastni moči in odpornosti, se tudi Dunaj ne bo mogel dolgo ustavljati z ustanovitvijo slovenske visoke šole. „Manje riece, više čina“, stran z malenkostmi, velike cilje pred očmi in krepke roke ob bok — to bodi znak sedanje slovenske mladine!

Vseučiliščnik.

Iz slovenskih krajev.

Šiška.

Kdor pozna razmere v Šiški, posebno pod novim režimom raznih Oistrov etc., ve, kako težko stališče imajo v Šiški res narodno-zavedni Slovenci.

Pri vsem prizadevanju, buditi v Šiški narodno zavest ter graditi jez proti prodirajočemu nemštvu in narodni mlačnosti, imajo šišenski narodnjaki, ki resno delajo, to nagrado, da se jim od vseh strani mečejo polena pod noge ter da se jim uspehi narodnega dela na ta ali oni, gotovo malo častni in naprednemu prepričanju malo primerni način uničujejo in blatijo.

Tudi ubit zvonec daje glas — ampak kakšen.

Najlepše je pa to in zelo značilno za „zdrave“ šišenske razmere, da se hoče najbolj narodna društva s šikanami odvrniti od sploh vsakega delovanja.

Ne le, da javnih lokalov, primernih za gojitev prepotrebne narodno-družabnega življenja v Šiški sploh ni, še v onih prostorih, v katerih se razvija samo društveno življenje, se hoče društvom kratiti prostost.

Sicer pa se nam to nikakor ne zdi čudno, ker nedavni so časi, ko so društveniki rovali proti lastnim društvom.

Kaj šele delajo nekateri, pa pre-sega vse meje narodne nezavednosti. Seveda, da pri tem razdiralnem delu ne manjka privravnih tujerodcev, se samo ob sebi razume.

Zato je pozdravljati idejo, da se je pričelo tudi v Šiški gledati na delo in nedelo posameznikov tako v narodnem, kakor v političnem oziru, ter da se govorniki lepih besed, a obenem činitelji slabih dejanj primerno tem „zaslugam“ ocenjujejo in upoštevajo. Zdravo je tudi za tujerodce, da se jim je pričelo gledati na osmolen prste.

Vsled takih razmer je gotovo potrebno, da bi imeli v Šiški kako središče, krog katerega bi se zbirali narodni delavci in narodno-zavedni Slovenci, se vspodbujali za nadaljnje delo in iz tega središča vspodbujali in navajali Šiško in okolico na izobrazbeno in gospodarsko osamosvojitve.

Čuje se, da se nameraval zgraditi v Šiški „Sokolski“ dom, ki naj bi bil torišče delovanja narodnih društev v Šiški, v katerem naj bi se gojilo razmeram primerno družabno življenje, ter se v njem zbiralo šišenske narodnjake, in one, katere je še mogoče rešiti iz krempljev mlačnosti, nazadnjaštva in iz mrež tujerodnih privravnicev.

Želeti bi bilo, da bi se ta prepotrebni „Dom“ čim prej zgradil, ker je za Šiško res prepotrben. Da bi v teh razmerah ne bilo prepreno!

Zagorje ob Savi.

Spanje pravičnega. Poročalo se je že o občnem zboru naše podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, v poročilu se je tudi omenilo, da se je na našo žalost istega izmed 95 članov udeležilo komaj 14. Kaj je temu vzrok? Dolžilo se boče gosp. prvomestnika Levstika, zakaj da je sklical občni zbor na soboto zvečer, ker so vendar vsi obrtniki podružnice zadržani.

Dobro, ne ugovarjam. Vprašam pa: Ali so vsi člani podružnice sami obrtniki? Ne, nikakor ne! Kje so torej ostali, neobrt-niki? Doma za pečjo! To je vzrok, da je bilo samo 14 članov navzočih.

Da se bode pa vse prav umevalo, navesti hočem še dejstvo, da v Zagorju, ako kdo plača članarino temu ali onemu društvu, ter s tem položi mali narodni davek domu na altar, misli, da je s tem dovršil popolnoma svojo dolžnost, da pa potem lahko gre v kazino v Toplice ter tam ves navdušen vpije: Heil Germania, ali Eviva Italia! S tem, da se plača bori 2 kronici na leto za našo družbo, nikakor še ni zadoščeno dolžnosti, katero ima vsak zaveden Slovenec izpolniti. Delati, gospoda, delati! Koliko lepih stvari bi se lahko zadjnili na občnem zboru premlelo, koliko ukrepov

bi se lahko sklenilo, kateri bi narodu v istini pomagali, zaradi naše zaspanosti pa se ni zgodilo — ničesar. Ako bode šlo tako naprej tekom dveh desetletij, da lahko rečem že prej, bode gospodaril tujec po naši lepi zagorski dolini in mi jim bomo tlačnili. Takrat bode vse jadikovanje in zdiho-vanje — prepozno.

Jesenice.

Modra naša c. kr. vlada je iz formalnih ozirov zavrgla rekurz radi „Mladosti“ in ugodila famoznemu postopanju še modrejšega c. kr. okrajnega glavarstva v Radovljici. Družba sv. Cirila in Metoda torej ni opravičena igrati sebi v korist, ker se ni izkazalo, če je igre uprizarjati — kompetentna. Naj bodo le prepričani ti slavni c. kr. močje, da njih imenitna in nad vse pametna dela ne bodo ostala prikrita ne javnosti, ne višjim instancam, kako brihtne glavce imajo, to morajo vendar vsi videti. Na svidenje!

Novo mesto.

Porotne obravnave. Od 30. maja naprej se bodo vršile pri okrožnem kot porotnem sodišču sledeče obravnave: Amalija Košmrl iz Retja, radi hudodelstva po § 336 kaz. zak.; Alojzij Fink iz Drske radi hudodelstva po § 140 kaz. zak.; Juri Golc iz Pancev, radi hudodelstva po §§ 166, 168 kaz. zak. in A. K. iz Ljubljane.

Konkurz. V Novem mestu je napovedal konkurz trgovec z oblekami I. Kunc, ko je uvidel, da ni več pomoči — da mu je brat vse imetje zarubil in da je izključeno priti do rešitve. — To naj bode uradniškemu konzumu v vzgled, posebno pa bistroumnemu Au-manu in Lapajni.

Naši pevci. V Novem mestu sešli kvartet, obstoječ iz gg. Ropas, Mogolič, Bučar in Sterniša, krasno napreduje. Poslušalci sestanka pri g. Duriniju so bili očarani temu krasnemu proizvajanju, slovenskih pesni. Omeniti nam je „Planinsko rožo“ in „Lahko noč“, katere so gg. pevci s takim sočutjem prednašali — posebno baritonist — da je slušatelj seglo v dušo, želeč, naj cvete in zori, ta dobra ideja gg. pevcev. Želimo le, da bi jih zamogli zopet kmalo pozdraviti z bujnim aplavzom.

Različno iz Novega mesta. — Slavno uredništvo „Jutra“ v Ljubljani. Sklicujoč se na § 19 tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862 dr. zak. št. 6 ex 1863 zahtevam z ozirom na dopis: Različno iz Novega mesta št. 77 Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: Ni res, da moj omnibus privatnega podjetja vozi na kolodvor le samo tedaj, kadar se meni ljubi; res je pa, da se vozi redno ob določenem času. Ni res, da bi vozil samo pri belem dnevu; res je, da se vozi tudi po noči.

LISTEK.

VLADIMIR LEVSTIK.

In vstali so divji psalmi.

„Krvoloki, trinogi, bratomorilci! Pred Bogom in pred ljudmi vas vprašam: ali vas ne sodi vest? Kje, bogokletniki, je domovina, ki poginjamo zanjo? Ali moja njiva ni domovina? In moja hiša, moj stari oče, moja žena, in mojih sedem otrok!“

Tisti hip je treščilo predenj; izginil je v ognju in gromu kakor prorok in svetnik. Toda glasovi niso odjenjali... Morda sploh niso bili resnični glasovi; morda jih je slišala le Jakobova do blaznosti razbičana domišljija, ko je gledal strašno vznemirjenost mostva. In mahoma je začul sam iz svojih lastnih ust:

„Ko vam je tam doli, doma, prišlo na um, da ste prijeli puško za domovino, za vašo pravo in resnično, so nagnali brate nad vas, da so vas obešali in streljali...“

In že so vstajale vrste kakor valovi pod burjo, zredčene pač do polovice. Kravave in prašne postave so se dvigale od tal in se v diru spuščale nazaj, navzdol po bregu griča. Sovražnik je moral opaziti gibanje, kajti besnost njegovega ognja se je podvojila, granate so padale kakor hruške, in ves tisti grič je bil namah poln grme-

čega ognjenega snopovja, ki je vstajalo iz tal, uničevalo in izginjalo. Toda panika v polku se ni dala več zadržati: zadeto in nezadeto, vse je drevilo navzdol.

„Kanalja! Nazaj in na tla!“

Mlad poročnik jih je hotel ustaviti z golo sabljo, a jedva je kriknil, že mu je treščilo na glavo kopito puške, da je padel pod bežeče noge.

Deroč hudournik se je zapodil po bregu navzdol podiraje vse, kar mu je stalo na poti, gazeč ranjence, zasipaje svoje lastne brezumne valove poblašnelih ljudi. Šele zdaj je bila v vojakihi oživila človeška narava; zdaj šele, ko je bila raztrgana strašna spona nepremičnega ležanja pod smrtonosnimi streli, se je obujal v srcih brezmejen strah za življenje in je stala pred dušami jasna gotovost, da je zločin žrtvovati ga in prelivati tujo kri brez zmisla in lastnega nagiba. In vsi, ki so videli poginjati tovariše od te grešne in glupe pokorščine, vsi oni tudi, ki so sami krvaveli od ran, vsi do zadnjega — ves polk se je penil od besnega gneva nad tistim trdim ukazom, ki je tiral nekrive tisoče v klanje. Ko so pridrevile prve vrste na vozno pot ob znojnu griča, se je pokazala rejena postava polkovnikova na dolgonogem rjavem konju. Polkovnik in nekaj častnikov je planilo bežečim naproti. Njegov obraz, ki je običajno bruhal grom in streljo, je bil danes ves blede in prepade. Surova usta

so mu drgetala pod ščetinastimi sivimi brki, in bolj kot prošnja se je slišalo nego kot ukaz:

„Nazaj, otroci, nazaj! Vrag vas deri — ne sramotite zastave!“

In že se je prikazala zastava, dvignila se je nad bežečim polkom in zaprosila s svojimi otemnelimi, pač stoinstokrat prestreljenimi cunjami; tista zastava, za katero je padlo morda že tisoč krepkih in zdravih ljudi, gnanih v boj od slepih predsodkov in od krivične samohotnosti. Zastava, prekinprek poškopljena s krvjo posvečenih morilcev! Žalostno je zavihrala v otrovanem zraku, kakor da bi prosila:

„Ne sramotite me, ne zapuščajte domovine!“

In v tem hipu je bil tudi Jakob že ves pod bičem občnega besa. Oči so mu zatemnele, ko je nenadoma zagledal nemo opominjanje tega znamenja krivične sile: zastava mu ni bila več mrtva cunja, ni mu bila znak iznajdene časti — ne, predstavljala mu je vso predrznost trinoštva, ki je sebi edinemu in samo za svoje izžemalske koristi pridržalo pravico do zločina. Kakor z živim bliskom ga je prešinilo neizmerno sovraštvo do nje.

„Doli z zastavo! Proč z zastavo! Potepajte jo!“ se je izrgalo njegovim ustom v nečloveškem kriklu. „To je zastava trinogov, jutri jo poneso v boj proti nam in našim otrokom!“

Nihče ga ni slišal: truma je kričala naprej. Že je stal stotnik na svojem rjavcu v sredi njenega valovja, in zastava se je zamajala tik pred Jakobovimi očmi. Praporščak, visok mlad fant, je v brezupnem strmenju kričal nekaj nerazumljivega, krčevito jo dvigaje z rokami, in silil z njo zdaj sem zdaj tja. Obrnjena puška se je zavrtela po zraku in mu zmlela glavo z strašnim udarcem kopita; Jakob skoraj ni zapazil, da je bila njegova... Polkovnik je pognal konja naprej in zamahnil s sabljo; a mlad stotnik je dvignil samokres: pok je utonil v hrupu, toda polkovnik je spustil glavo na prsi ter izginil...

Kakor po čudežu je na cesti nastal iz bega urejen marš; stotnik, ki je ubil polkovnika, je stopil na čelo. V trumi se je dvignil glas in pričel peti pesem z znanim napevom; pridružil se mu je drugi in tretji glas, in kmalu je pel ves pobunjeni polk; pesem pa, ki je zaorila nad glavami, je bila pesem revolucije, so bili tisti divji psalmi, ki so živeli v Jakobovem srcu izza barikad...

Jakob je videl druge natikati baje-nete; nezavedno ga je nataknil tudi on. In uporna kolona je rastla od trenutka do trenutka: vedno nove reke so se izlivale vanjo, postajala je mogočen veletek, in koder je hodila, je pojenjavalo streljanje. (Dalje.)

Ni res, da se vozi samo ob lepem vremenu in k večjemu ob krasni mesečni noči; res je, da se vozi ob slabem deževnem vremenu in ob temnih nočeh. Ni res, da bi bilo potrebno zdihovati in si želeli ob slabem vremenu omnibusa; res je, da je isti vedno občinstvu na razpolago tudi ob slabem vremenu; izjema je le debel sneg in ledena spozka pot, ter slučajna kaka nenadna ovira. Ni res, da bi bil jaz s svojo Noetovo barko tudi sam rajši na suhem in gorkem ob slabem vremenu; res je, da se ne zbijam mrza ali slabega vremena, ter sem vedno rad slav. občinstvu na razpolago kakor tudi vedno dovolj drugih izvoščkov. Vsled tega je napad na moje podjetje neutemeljen. — Novomesto, 23. maja 1910. — Anton Medved, lastnik omnibusa.

Že vsled zadnjih opazk bi bili ta popravek lahko vrgli v koš, kamor spadajo vsi zahtevani popravki, ki ne odgovarjajo zahtevam določb § 19 tisk. zakona. No, pa imamo gotove razloge, da smo ta pseudo popravek dobesedno priobčili. Že naš odgovorni urednik bo znal o marsikaterem slučaju pričati, ko ni bilo ne Medvedovega omnibusa, ne drugega izvoščka na kolodvoru, in sicer ravno v slučajih, ko bi ga človek najbolj potreboval. Da se bo zloraba tiskovnega zakonika — pri gosp. Medvedu upamo enkrat za vselej — eksemplarično omejila, prosimo vse dotične osebe, ki so kdaj pogrešale Medvedov omnibus na novomeškem kolodvoru, da nam dotične slučaje prijavijo s polnim naslovom.

Slovanski Jug.

Bosna in Hercegovina.

Volitve, ozir. III. (selske) kurije za bosanski sabor. Sarajevo, 21. maja 1910.

Kandidati srbske narodne organizacije so dosegli na čeli črti popolno zmago, vseh 18 kandidatov je bilo izvoljenih v III. kuriji, Dimitrijevičevi samostanci so doživeli popoln poraz, niti eden njih kandidatov ni bil izvoljen.

Tudi med Muslimani je zmagala muslimanska narodna organizacija v vseh volilnih okrajih, muslimanski samostanci s sarajevskim županom Esad ef. Kulovićem so doživeli enak poraz kot srbski.

Propadla je tudi Stadlerjeva duhovniška stranka, ki je dobila dva mandata, a Mandičeva stranka 5.

Iz gori navedenih dejstev in rezultatov lahko konstatiramo, kako se razvija v Bosni narodna zavest in politično življenje. Vse mahinacije vlade med kmetskim prebivalstvom niso med politično zavednim narodom pomagale ničesar. Ker je narodna zavest dosegla tak uspeh v III. kuriji, kjer so volilci sami kmetje, tim večjega uspeha se je nadejati v II. in I. kuriji, kjer volijo meščani in inteligenti.

Stadlerjeva „Katoliška Udruga“, ki je dozdaj zmagala z dvema kandidatoma, dobi mogoče še kak mandat, a bržkone bodo njih volilci kmalu spoznali, da niso volili mož, ki bi jim bile pri srcu potrebe naroda, nego ljudi, ki hočejo uživati samo časti in naslov poslancev.

Žal le, da je pri volitvah propadel kandidat muslimansko demokratske stranke, inteligentni in agilni urednik Osman Gjikić.

Ako je mogla muslimanska narodna organizacija kandidirati enega Safeta Bašagića ki je bil doslej nje največji nasprotnik, mogla je toliko lažje kandidirati Osmana Gjikića, ki je ljubljeneц vse muslimanske inteligence in vodja demokratske omladine. S tem svojim korakom je izgubila „Muslim. nar. organizacija“ med mladino vse svoje simpatije.

Jako neugodno je vplivala posebno na Srbe kandidatura tega Safeta bega, ki je igral za časa aneksije jako čudno ulogo in isto javno odobral, povsod in najstrastneje napadal muslimansko organizacijo in njene voditelje, a sedaj se ž njimi brati in prijatelji. A Osman Gjikić, Smailaga Čemalović in drugi mladi energični narodni borilci kaj so zagrešili ti, da jih organizacija prezira? — O nadaljnjih volilnih rezultatih po izidu! Spectator.

Splošni pregled.

Francosko-nemški sporazum.

Nemški listi so raztrobili, da so se ob priliki pogovora nemškega cesarja in francoskega ministra zunanjih del Pichona, sklenili važni politični dogovori, ki bi naj omogočili francosko-nemški sporazum. A iz Pariza se poroča, da so te vesti le pobožne nemške želje; pogovarjala sta se sicer o raznih političnih stvareh, a ako je prišlo do kaknega sporazuma, se ta tiče popolnoma nevažnih političnih stvari. Približala sta se marošskemu vprašanju ureditvi rudniškega konflikta v Maroku.

Volitve v Belgiji.

Nade naprednih elementov v Belgiji, ki so mislili, da pri letošnjih volitvah vržejo klerikalno večino v zbornici, se niso

uresničile. V novi zbornici imajo klerikalci zopet večino. Združeni liberalci in socialisti, ki so sprejeli v svoj program obligatni ljudskošolski pouk, zmanjšanje službenih let, „suffrage universelle“, razširjanje porcijonalnega sistema za volitve v vse zastoje, niso mogli izpodbiti tal klerikalcev, ki so izgubili samo en mandat v korist socialnih demokratov. Klerikalci imajo 86 poslancev, liberalci 46, a socialisti 36.

Dnevne vesti.

Klerikalno hinavstvo. Od začetka pa do danes so klerikalni listi ignorirali „Jutro“, s tem so hoteli pokazati svojim pristašem, kako malo važnosti in pomena mu pripisujejo, mislili so, da nas na ta način moralno ubijejo; ali kmalu so razvideli, s kako naglico se je naš list razširil med vsemi sloji naroda celo v takih krajih, kjer so razni župniki in kaplani absolutni gospodari, kamor doslej ni prihajal še noben napreden list. Dokaz temu so mnogoštevilni dopisi iz različnih krajev slovenske domovine, ki jih dobivamo dannaden in to iz rok priprostitih ljudi, ki so se naveličali terorja klerikalnih matadorjev. Začelo jih je skrbeti in prišli so na idejo nedostojno poštenih ljudi, posebno pa še časnikarjev; spoznali so, da z ignoriranjem ne morejo ubiti našega lista, niti mu škodovati, zato so se obrnili na svoje somišljenike z neko okrožnico, v kateri svare ljudstvo pred našim listom, ker je nasproten katoliškemu načelom. Slučajno nam je prišla v roko ta okrožnica, ki slove dobesedno takole:

Ljubljana 12. maja 1910.

Velecenjeni gospod N. N.

v N.

Izvedeli smo, da se Vam že nekaj dni sem usiljuje nov, našim katoliškim načelom nasproten časopis, bodisi za prodajo ali pa z namenom, da ga naročite.

Ker pa Vas poznamo kot odločnega somišljenika naše stranke, smo popolnoma prepričani, da se godi to proti Vaši volji in da boste v najkrajšem času odslovili od svoje gostoljubne hiše ta nasproten list.

V nadi, da Vas s tem pismom ne nadlegujemo bilježimo veselo spoštovanjem

Uprava „Slovenca“, „Domoljuba“ in „Bogoljuba“ v Ljubljani.

Ta okrožnica je dokaz, kako podlih sredstev se poslužujejo proti nam klerikalci, ki uvidevajo, kako zelo bi jim moglo škodovati „Jutro“, ki se je razširilo med ljudstvom ter jim odpira oči, da spoznajo, kako so to ljudje! Očitajo nam, da se usiljujemo, a mi nismo tega storili nikdar, ker pošiljamo list le svojim naročnikom, „Slovenec“ pa roma v mnogih brezplačnih izvodih na deželo. V javnosti nas ignorirajo, skrivaj pa delajo z vsemi močmi prav po klerikalno proti nam na najpodlejši način! Ali bodo naj prepričani, da jim ne pomagata tudi ta zahrbtnost; še z večjo silo in pažnjo hočemo zasledovati delovanje klerikalcev, ter jih pokazati ljudstvu v ti luči, kakor zaslužijo!

Bojkot „Unionu“ ne smemo in ga tudi ne bomo proglašali. Pač pa se obračamo do vseh tistih nam znanih Slovencev, ki tudi še po zadnjem tolovajskem napadu na našega odgovornega urednika zahajajo v „Union“ — bodisi v kavarno ali restavracijo — z nujno prošnjo, naj nas ne pozdravljajo več, naj nas sploh smatrajo, kakor bi nas ne bilo. Omizje gg. literatov in umetnikov pa še posebno prosimo, da nam ne pošiljajo več nikakih poročil, ne vabil, ker jih kratkomalo ne sprejememo. Isto velja tudi omizju gg. zdravnikov, odvetnikov in sploh tistih, ki so doslej reflektirali na naša poročila, oziroma pri zdravnikih, na naša privatna priporočila. Za somišljenike bomo preskrbeli, da dobe v drugih kavarnah nadomestilo za „Union“. Kar se pa tiče liberalne gospode frakarjev n. pr. Grassellija in dr. Novaka i. dr. nas nič ne brigajo, ti so odgovorni le liberalni stranki, če hodijo v „Union“ ali pa ne. Brez zamere, a ne moremo drugače!

Značilno spričevalo za ravnatelja „Uniona“. Ko se je naš odgovorni urednik predstavil mestnemu zdravniku dr. Illnerju, da mu je konstatiral pri tolovajskem napadu prizadejane rane, in je povedal, da je to „delo“ ravnatelja Bračiča, je dr. Illner, kakor bi to storil iz stare navade dejal: Aha, kaj ste bili pijani? Gosp. Pirc mu je sicer dostojno primerno pojasnil popolnoma druge razloge, dolžan pa mu je še ostal to-le pojasnilo: Bračič je baje že iz Reke znan kot nasilen, v gotovih slučajih za goste skrajno nevaren človek. V Reki je vsled tega dosegel tako dober glas, da se niti na ulico ni več upal iz strahu pred Italijani. Tudi v Ljubljani se je pod njegovim „ravnateljstvom“ v hotelu „Union“ baje zgodilo toliko pre-

tepoz in drugih škandalov, kakor jih ne pozna ves prejšnji obstanek „Uniona“. Navadno ima v teh slučajih on sam kot „ravnatelj“, glavno besedo in dejanje. In navadno so stranke tedaj v tistem stanju, kakoršnega je hotel dr. Illner prisoditi našemu odgovornemu uredniku. Najbrže je imel dr. Illner že tolikrat s takimi slučajji iz „Uniona“ za opraviti, da kdor pride k njemu javit kak tolovajski napad v „Unionu“, že kar poprej misli: Aha, tudi ta-le je bil pijan, pa ga je ravnatelj Bračič naklestil. Drugače si nagovor dr. Illnerja proti neznanemu pacijentu ne moremo tolmačiti.

Burševske čepice nemških realcev. Kot se nam poroča je ravnatelj ljubljanske realke hodil včeraj dopoldne po razredih in pobiral burševske kapice nemškim realcem! Torej je vse dreganje le nekaj pomagalo, da je ravnatelj ljubljanske realke ukrenil enkrat vendarle nekaj pametnega.

Mahrova trgovska šola v Ljubljani je bila predmetom mnogih razpravljanj v slovenskem časopisu, a kot se zdi postajajo razmere v tem zavodu za Slovence vedno neznosnejše! Učenci tega zavoda so v veliki večini Slovani, posebno Srbi in Hrvati, a kar si dovoljuje ravnatelj tega zavoda, to presega že vse meje, in zadnji čas, je da zve vsa jugoslovanska javnost, posebno pa oni stariši, ki pošiljajo svoje sinove v ta zavod, kakemu ravnatelju in „pedagogu“ jih izročajo v izobrazbo! Da je Mahr strasten nasprotnik vsega, kar je slovenskega — seveda slovenskega denarja ne — je znano, znano je pa tudi, kaka surovina je ta človek! Nebi omenili njegovega surovega zmerjanja, ako bi ne vpeljal v svoje psovke tudi raznih političnih in kulturnih vprašanj; a da spoznajo Srbi, Hrvati in Slovenci, ki pošiljajo svoje otroke v ta zavod, naj omenimo kako misli o nas ta ravnatelj Mahr; tatovi, goljufi, morilci, bestije, Zuchthäuser so na dnevnem redu, Jugoslovani so mu Unkultiviertes Gesindel, Hrvatov se boji srečati po noči, ker potem ni njegova ura in denarnica varna. Srbska ali hrvaška svinja ima več kulture in talenta kot Vi! O kulturnih vprašanjih se je ta človek izrazil: Und wenn man ihnen noch so viel Universitäten baut, so bleibt ihr doch ein Gesindel und Schweine-volk! Zuchthäuser, nicht Universitäten! Te psovke, ki so vsak dan v ustih tega nemškega kulturona, so zabilježili njegovi gojenci, a mi opozarjamo slovensko javnost, posebno pa jugoslovansko časopisje, da naj ljudem pojasni, v kakih rokah se nahaja Mahrova trgovska šola v Ljubljani! O higijenskih razmerah in drugih škandalih, ki se vrše v tem zavodu, pa prihodnjič kaj več!

Šikane vladnih uslužbencev. Trgovec z živino nam piše: Dne 22. t. m. ob priliki, ko sem odposlal iz ljubljanskega drž. kolodvora živino svojemu naročniku, je isto ogledal kakor običajno živinozdravnik c. kr. deželne vlade. Imel sem odposlati 6 volov in eno kravo. Živinozdravniški nadzornik g. P. je živino pregledal ter konstatiral, da je vse v redu, ter da živino lahko odpošljem. Vsled te izjave odslovil sem kmeta, od katerega sem kravo kupil ter je slednji odšel. Pripomnim, da sem imel odposlati 6 hrvaških volov in kranjsko kravo. Tudi sem do sedaj jaz — kakor drugi trgovci z živino — isto odpošiljal tako, da se je nakladala skupno ne glede na njih domovinski kraj, to je: živa hrvaška živina pošiljala se je skupno s kranjsko. No dne 22. t. m. bil je pa g. P. tako nervozen, da je po polurnem premišljevanju — potem že, ko je sam konstatiral, da živino lahko odpošljem — prišel do tega, da ne smem odposlati volov in krave skupno, ampak da moram vzeti za kravo poseben voz, in to radi tega, ker je krava — „kranjska“, češ, da je taka postava. Zakaj mi g. P. tega ni takoj povedal, ne vem. Vem le toliko, da imam vsled njegove nervoznosti občutno škodo, ker krave nisem odposlal, nasprotno bi jo pa kmetu lahko dal nazaj, ako bi me g. P. na tak ukaz deželne vlade takoj, ne pa šele po polurnem premišljevanju opozoril. Deželno vladu pa vprašam, zakaj takih postav ne da v javnost. Ali misli deželna vlada, da smo trgovci z živino samo za to na svetu, da smemo plačevati davke in prenašati šikane gotovih nervoznih njenih uslužbencev? Ako je vlada tak ukaz izdala, bila bi tudi njena dolžnost, javnost o tem obvestiti. Ni dovolj, da ve za istega samo živinozdravnik, potreba je tudi, da ve za istega predvsem dotičnik, radi katerega so živinozdravniki tukaj. Sicer je prav lepo, da vlada zahteva, naj bode živina ločena. Zeleti bi bilo le, da bi bila živina tudi na mesarskih stojnicah tako ločena, da bi človek vedel, kje so hrvaške krave in kje kranjske! Če živa živina različnih narodnosti ne sme skupno „rajžati“, naj bi se gledalo tudi na to, da se loči pobita živina. Naj blagovolijo merodajni faktorji to upoštevati, postavijo pa, katero bodo v tem oziru sklenili, naznaniti javnosti, to pa radi tega, da bodo vedele jemati naše kuharice na trg 2 „cekarja“ — v katerih bodo zamogle ločeno nositi meso hrvaških krav in meso pobitih kranjskih krav domov. Konečno pa še tole: Če nas g. veterinarci že marajo šikanirati, naj bodo vsaj tako prijazni, da pridejo v urad ob dolo-

čenih jim uradnih urah, da nam ne bode potreba čakati na njih šikane po par ur pred zaprtimi — durmi!

Za brate Srbe so darovali blagajniku pomožnega odbora: g. Josip Rudež, grajščak na Tolstem vrhu, Dolenjsko 5 K; g. Matilda Šebenikar, Unec 10 K, ki so jih darovali rodoljubi na Uncu; g. Rajko Perušek, c. kr. profesor v Ljubljani 20 K. Hvala!

Grška kraljica na potu skozi Ljubljano. Sinoči je prvi brzovlak Trst-Dunaj pripeljal v posebnem vozu grško kraljico v Ljubljano. Proga je bila seveda vsa zastražena toda tajno; na južnem kolodvoru niti železniški uslužbenci niso vedeli o tem prihodu. Voz je bil popolnoma zagrnjen, sprejema ni bilo nobenega. Vlak je stal kakor navadno 6 minut in istotako normalno odpeljal (9:53 h) proti Dunaju.

Društvo slov. trgovskih sotrudnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani, priredi danes, v sredo, dne 25. maja točno ob 9. uri zvečer v salonu hotela „Ilirija“ veliki sestanek društvenih članov, h kateremu se vsi člani kakor tudi drugi trg. sotrudniki, ki še niso ali pa so nepravilno organizirani, kar najljubše vabijo k zanesljivi udeležbi. Povdarjamo še, da je sestanek zelo važnega pomena. Odbor.

Našla se je včeraj v etuiju srebrna ura z verižico pred železniškim predorom na Martinovi cesti. Lastnik naj se javi v prometni pisarni g. P. Matelič, Škofje ulice št. 10. telefon 155.

Akvarelne razglednice mesta Ljubljane so izšle v založbi knjigotržnice Ig. pl. Kleinmayerja in F. Bamberg, v jako lični umetniški izvedbi.

Brivnice bodo na Telovo v četrtek dne 26. t. m. le do 9. ure dopoldne odprte, na kar se občinstvo opozarja.

Podsulo je sinoči nekega delavca pri kopanju kanala v Gradišcu. Baje je župan Hribar sam prišel na lice mesta ter odredil prevoz težko poškodovanega z rešilnim vozom v deželno bolnico.

Dela pri Gruberjevem prekopu. Včeraj so pričeli spuščati, posamezne dele velikega stroja v globino. Stroj se bo rabil za kopanje in nakladanje gramoza. Z delom se prične prihodnji teden.

Ponesrečen delavec. V ponedeljek popoldne je pri Gruberjevem prekopu ponesrečil delavec Marko Kušič. Padel mu je težak kamen na noge ter mu zmečkal prste. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico.

Konj je udaril včeraj dopoldne na vojaškem vežbališču nekega vojaškega slugo 27. pešpolka ter ga nad kolenom desne noge težko poškodoval.

Iz tretjega nadstropja padlega otroka vjel. Rekord v izredni ročnosti je dosegel nek brivec v Ljubljani. Nekje je padel iz tretjega nadstropja otrok, pod njim na ulici gre slučajno mimo naš junak, vidi leteti otroka z glavo navzdol, en skok, en ročen primek in otrok je bil rešen. Junak-rešitelj je izročil starišem nepoškodovanega otroka. Rešitelj je baje rodom Hrvat.

Svinjino v slikah je nekdo izgubil v gostilni pri „Panju“ v Vegovi ulici. Kje se shrani, pove uredništvo „Jutra“.

Vreme za jutrišnji praznik. Ako se danes vsaj do večera zjasni od severa, in se proti jutru pojavi megla, smemo računati na lepo vreme vsaj do opoldne. Pri menjavi vetra proti vzhodu ali zapadu (jutri dop.) naj kdor gre na deželo, vzame seboj dežnik — za vse slučaje. Brez prvoznačenih pogojev pa jutrišnje vreme ne bo nič kaj prida.

Zagoneten slučaj zastrupljenja.

(Dalje.)

Stat. praes.

Srednje velika, močna, dobro rejena ženska, nekoliko bledega obraza. Vedenje nemirno, skoraj nekoliko afektirano. Je popolnoma orijentirana, pripoveduje precizno in dokaj logično.

Srce ima 88 udarcev v minuti in deluje jako aritmično. Njegove meje normalne, glasovi čisti. Na pljučih ni najti nič nenormalnega, istotako je izvid nad ostalimi notranjimi organi normalen. Na mestih, na katerih so bile po izpovedbi preiskovanke poškodbe, je najti sledeče:

(Se iz gotovih razlogov opusti.)

Dermografija po celem telesu:

Občutljivost kože na celi levi strani je skoraj popolnoma uničena, močno ščipanje, močne vbodljaje niti ne čuti, med tem ko na ista prizadejane na desni strani močno reaguje. Kornealni refleksi na levi strani manjka, na desni strani je oslabljen. Refleks v žrelu na levi popolnoma manjka, kakor hitro se prekoraci s preiskovalnim predmetom sredino proti desni, nastopi refleks. — Muskularna moč leve roke ozir. noge jako oslabljena. Nad levimi prsmi na pritisk jako občutljiva točka Mesto nad levo prsno bradavico, koje je boleče, je mesto gori omenjene poškodbe.

Mnenje:

Nanašaje se na gorenji izvid kakor tudi na splošni utis, ki ga napravi preiskovanka na preiskavajočega, za zdravnika, označiti moramo njeno bolezensko stanje kot stanje težke histerije; težka je bolezen posebno zaradi popolne neobčutljivosti in močnega oslavljenja cele leve telesne polovice. Vprašanje, v koliko je to težko stanje v zvezi s poškodbami in prestalim strahom v noči od 14. na 15. marca 1909 in sledečih dni, se da po sledečem razmotrivanju presojati:

Preiskovanka je imela sigurno že pred ono nočjo morda že več let poprej — histerično razpoloženje. Kot taki so psihični inzultu vobče jako škodljivi in lahko vsak čas izpremene latentno, samo za zdravnika vidljivo histerijo v hudo — za bolnico in njeno okolico nad vse mučno bolezen; izkušnja celo uči, da taka poslabšanja najpogosteje nastopajo ravno po psihičnih inzultih, posebno če segajo v spolovno sfero. V našem slučaju vplivalo je v oni noči seksualno (spolovno) razburjenje, strah, poškodba, posebno ona na genitalu (spolovilih) potem prestali strah v prihodnjih dneh, da bi se iz zadnje omenjene poškodbe ne izcimila kaka neozdravljiva bolezen: torej momenti, ki so izredno sposobni pri obstoječem histeričnem razpoloženju povzročiti očitno histerijo in ki so sposobni spremeniti latentno, za bolnico nečutno stanje v težko bolezen, ki prevzame vse mišljenje in čutenje prizadete in jo napravi za delo nezmožno v breme sobivanja. V našem slučaju preiskovanka odločno pripoveduje, da je od onih nočnih dogodkov naprej delonezmožna in da postaja cela leva stran popolnoma mrtva, kar popolnoma odgovarja pri preiskovanju dognani neobčutljivosti in oslavljenosti leve telesne plati. Tudi trditve bolnice, da je na prsih mesto bivše poškodbe beleče ne smatrati za nikako pretiravanje, ker se je občutljivost tega mesta na pritisk dokazala in ker je tak pojav postane močno bolečih točk po neznatnih poškodbah pri histeričnih vsakdanjih pojavih. Ravno tako je jasno, da je mišljenje preiskovanke še vedno prenapolnjeno s strahom pred še hujšimi posledicami poškodb in pa s prepričanjem, da niti splošno, niti specijelno na genitalu (spolovilih) ni več zdrava.

Vsi ti pojavi skupaj nam dokazujejo močno poslabšanje zdravstvenega stanja preiskovanke in so, četudi pretežno subjektivni simptomi za bolnico jako mučni in jo napravljajo za delo nezmožno.

To poslabšanje, ali bolje rečeno nastanek težkih histeričnih simptomov smatrati je v našem slučaju za posledice poškodb one noči in pa z njimi zvezanega močnega histeričnega inzulta pri že obstoječem razpoloženju poškodovanke.

Stanje, kakor se nam sedaj kaže, ni smatrati za stalno, lahko se poslabša, lahko pa tudi po preteku daljše dobe poboljša. Ker je pa sedaj pri bolnici bolezenska zavest še premočna, je skoraj sigurno, da se stanje pred pretekom par mesecev v toliko ne izboljša, da bi postala bolnica sposobna vstopiti v kako službo ali si na kak podoben način pridobiti za življenje potrebnih sredstev. Tudi je zanjo potrebno sistematično zdravljenje.

Ljubljana, 8. majnika 1909.

Dr. Josip Stojc I. r.

Preiskal bolnico in soglašam v vsem z navedbami v izprijčevalu.

Dr. Mavricij Rus I. r.

Seja obrtne in trgovske zbornice.

Ljubljana, 24. maja 1910.

Zbornični predsednik Lenarčič otvori ob 5. uri sejo, ter imenuje verifikatorjem svetnika Rohrmanna in Zorca. Zapisnik zadnje seje se odobri; predsednik naznaja, da je trgovinsko ministrstvo potrdilo zbornično predsedstvo. Tričlenski zbornični odsek (svetniki Lenarčič, Kregar in Ambrositsch) so podali na podlagi referata g. dr. Windischerja penzijskemu zavodu na Dunaju glede premembe zakona o penzijskem zavarovanju privatnih uradnikov. Trgovinsko ministrstvo je odklonilo zahtevano podražavljenje pošte v Kranju. Z ozirom nato predlaga svetnik Pavšlar, da se napravi nova vloga na pošto ravnateljstvo in da gre v ta namen posebna deputacija v Trst. Svetnik Kregar predlaga, da se naj izvolijo v deputacijo gg. Lenarčič, dr. Windischer in Pavšlar, obenem naj se naprosi županstvo v Kranju, da imenuje svojega zastopnika, ter poslance Pogačnika in Demšarja, da se udeležijo deputacije. Predlog je bil sprejet.

Tajnikovo poročilo se odobri brez ugovora.

Zbornični član g. Viktor Rohrmann je poročal o računih zborničnih zakladov za leto 1909. Reelni zbornični dohodki so znašali 62.241 K 48 vin., reelni stroški pa

61.453 K 70 vin. Zbornično premoženje je konec leta 1909 znašalo 16.047 K 48 vin. (z zastanki na zbornični dokladi v znesku 2514 K 96 vin. vred. Pokojninski zaklad zborničnih uslužbencev je imel leta 1909 rednih dohodkov 10.726 K 91 vin. in rednih stroškov 7488 K 91 vin., presežka torej 3238 K; za ta presežek in za dobiček pri nakupu obveznic v znesku 1198 K 48 vin. se je pomnožilo lani premoženje tega zaklada, ki znaša sedaj 74.682 K 3 vin. Ustanovni zaklad za onemogle obrtnike je imel leta 1909 dohodkov 600 K 71 vin., stroškov pa 650 K; imovinsko stanje je bilo konec leta 1909 14.725 K 86 vin. Zaklad za višjo trgovsko šolo v Ljubljani se je pomnožil za 5141 K 6 vin. in je znašalo njegovo premoženje konec leta 79.410 K 62 vin. Zaklad za pospeševanje malega obrta se je s koncem leta 1909 opustil, ker se je ves denar porabil v podporo prireditve v pospeševanje malega obrta. Blagajniško poročilo se odobri in se sklene, da se računi predlože trgovinskemu ministru.

Šolski odbor za obrtne nadaljevalne šole v Ljubljani prosi v pokritje primanjkljaja 6128 K izredno podporo 1000 K. Združeni odseki so v zadnji plenarni seji predlagali, naj bi zbornica prispevala z ozirom na svoj proračun samo 500 K izredne podpore. V plenarni seji pa se je poudarjala nujna potreba višje podpore. Zbornica je na to sklenila, vrniti zadevo odsekom v novo posvetovanje.

Pri novi presoji tega vprašanja je bilo odsekom računati z novim momentom, to je s poslabšanjem zborničnega financijelnega stanja, ki je med tem nastopilo. Zbornica je prejela doslej za 6940 K 61 vin. manj doklade nego lani ob istem času, razen tega je morala meseca marca deželnemu plačilnemu uradu vrniti primanjkljaj 802 K, ker se je moralo južni železnici vsled izdatnega odpisa na posebni pridobitini vrniti na zborničnih dokladah znesek 3929 K 90 vin. Zbornični dohodki so torej doslej za 7742 K 21 vin. manjši nego lani ob tem času. Ob takem položaju je odsekom docela nemogoče zbornici predlagati večjo izredno podporo, kakor v zadnji seji. Še ta znesek pa le z ozirom na to, ker so se te šole v Ljubljani temeljito reorganizirale ter vsled tega in zlasti radi selitve v več oddelkov imele izredne stroške.

(Konec prih.)

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Državni arhiv zgorel.

Petrograd, 24. maja. Večina tukajšnjega državnega arhiva je zgorela. Ker bi se imele vršiti v arhivu razne revizije, se sumiči, da je bil ogenj podtaknjen.

Nemški cesar Viljem odpotoval iz Londona.

London, 24. maja. Nemški cesar Viljem je danes popoldne ok 5. uri 45 minut odpotoval iz pristanišča Port Viktorija na jahti Hohenzollern v Berlin. Jahto spremljajo štiri torpedovke.

Belgijski kralj obišče Berlin.

Bruselj, 24. maja. Oficijelno se zatrjuje, da obišče koncem tega meseca kralj Alfred s soprogo Berlin.

Glombinski pri Blenerthu.

Dunaj, 24. maja. Danes je bil voditelj Poljakov Glombinski sprejet od ministrskega predsednika v avdijenci. Konferenca je trajala nad eno uro. Zatrjuje se, da je posvetovanje bilo namenjeno najnovjšim dogodkom na lvovski univerzi.

Volitve v Bosni.

Sarajevo, 24. maja. Pri volitvah v skupini mest so dobili moslemini šest mandatov. „Hrvatka zajednica“ je dobila v cellem štiri mandate. V deželnem stolnem mestu Sarajevem je prodril kandidat hrvatske delavske stranke Vrljič, katerega je podpirala „Katolička Udruga“. Pri Srbih je zmagała ortodoksna stranka nad narodno organizacijo.

Udeležba slovanskega kongresa v Sofiji.

Dunaj, 24. maja. Kakor se poroča se udeležijo slovanskega kongresa v Sofiji 27 Rusov, 15 Bulgarov, 10 Srbov, 10 Čehov, 5 Hrvatov, 5 Slovencev, 2 Malorusa, 2 Slovaka in en Poljak iz Nemčije.

Nadporočnik Hofrichter pred vojnim sodiščem.

Dunaj, 24. maja. Razprava proti nadporočniku Hofrichterju se je danes cel dan nadaljevala in sicer v odsotnosti Hofrichterja. Vojnemu sodu predseduje podpolkovnik Bidulović. Vsi drugi prisodniki sodišča pripadajo dunajski garniziji. Obtožnica predlaga krivdorek glede štirih deliktov in sicer 1. radi zavratnega umora stotnika generalnega štaba Maderja, 2. radi poskušene umora ostalih častnikov gene-

ralnega štaba, na katere so bile odposlane strupene pilule, 3. radi zapeljevanja k preložitvi službene presege v slučaju profosa Trutmanna in 4. radi poneverjenja listin. Danes popoldne se je razpravljalo od 3. do 7. ure. Kakor se zatrjuje, se izreče razsodba tekot jutrnega dne.

Listnica uredništva.

Gosp. Anton Škerjanec, gostilničar in posestnik v Šmarju: Radi potrjujemo, da niste v nobeni zvezi z dopisom iz Šmarja.

Poslano*)

Gospodu Jakobu Kastelicu, županu in lesnemu trgovcu

Veliki Vrh.

Ako tekom osmih dni ne prekličete vsebine svojega pisma z dne 19. t. m. Vas izročim sodišču. — Obenem izjavljam, da nisem pisal v „Jutru“ dopisa o šmarskem županu!

Anton Škerjanec, posestnik in gostilničar v Šmarju.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, v kolikor določa zakon.

Kuč

za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšo sredstvo. Br. Novakovič, Ljubljana.

Mali oglasi.

Beseda 5 vln. — Za one, ki iščejo službe 4 vln. — Najmahjši znesek 50 vln. — Za informacije se plača 10 vln. — Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Letovišče v Šoštanju na Spod. Štajerskem je najlepše in najcenejše! Prospekte pošilja brezplačno: Opleševalno društvo Šoštanj. 5/5—3

Dve lepo opremljeni mesečni sobi s posebnim vhom (ne iz predsobe) se oddata takoj. Hrana tudi na razpolago. Naslov pove inseratni biro „Jutra“. 18/3—3

Mlad lep konj za težko delo se proda v Spod. Šiški št. 204. 19/3—3

Penzionist srednje starosti, krepak, samski, več slovenščine, nemščine in laščine, išče službe. Ponudbe pod „Zaupno“ na Jutro. 20/3—3

Zajčji hlev najmoderneje in higijenično sestavljen, s cevjo za odtakanje mokrote, premakljivimi podi, nesnažnost izključena, štiri nadstropja, se proda. Kje pove inseratni biro „Jutra“. 25/2—2

Drem do trem gospodom ali gospodičnam se odda meblovana, na željo nemeblovana soba s hrano. Kladezna ulica št. 8. 24/1—1

Kupim dobro kolo takoj pod roko. Naslov pod „kolo“, pisemno na inseratni biro „Jutra“. 27/2—1

KORESPONDENCA.

Senzačljonalna lepota! Gospodična blondinka, zakaj nič odgovora? Smem pisati Poljane? „Mein Ideal, so süß, so woennevoll, wie nie — Es gleicht einem Engel auserlesen — Wer einmal nur dein edles Bild gesehn — Dem mag es mehr aus dem Herzen geh'n!“ Dem mag es mehr aus dem Herzen geh'n! 23/2—2

Škofova brošura

„Ženinom in nevestam“ se proda. Naslov pove inseratni biro „Jutra“.

Naznanilo!

Podpisani naznanjam slav. občinstvu in svojim cenj. odjemalcem, da 8. junija t. l. preselim svojo semensko trgovino in cvetlični salon, iz Šelenburgove ulice št. 5 v lastno hišo Vrtača in Bleiweisova cesta št. 1. Svojo trgovino bom obdržal še vedno v istem obsegu kot dosedaj.

Tudi se proda več prodajalniške opreme, kakor omare, ogledala iz izloženih oken, senčna rjuha s celo mašinerijo, dobro ohranjena omara za led in še več drugega blaga pod polovico vrednosti.

Ogleda se lahko vsak dan v prodajalni Šelenburgova ulica št. 5.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzlj Korsika.

Kinematograf „Ideal“

Franc Jožefova c. 1. Hotel pri Maliču. Nasproti glav. pošte.

Sporod od srede 25. do petka 27. maja.

1. Gnila jajca. (Komično.)
2. Z oči v oči. (Drama.)
3. Egipt. (Zanimivo, po naravi.)
4. Adriana di Berteaux. (Drama.)
5. Luka nasprotnik alkohola. (Komično.)

Dodatek k zadnji predstavi ob 8. zvečer.

6. Zimski dan. (Po naravi.)
7. Poročnik Rose in morski roparji. (Drama. Umetniški film.)
8. Luka za postreška. (Komično.)

Pri lepem vremenu se vrši od četrtka naprej zadnja predstava na vrtu.

Ob torkih in petkih koncertuje sl. Slovenska Filharmonija od 6. do 10. ure zvečer.

Stara gostilna

pri Sojerju v Dravljah

je sedaj na novo preurejena in se priporoča slavnemu občinstvu.

Najboljša pristna vina, izvrstno pivo, kakor tudi izborna kuhinja. 2—1

Kavarna „ILIRIJA“

Kolodvorska ul. 22

je vsak dan

11—10

celo noč odprta

ter se slavnemu občinstvu najtopleje priporoča.

Sprejme se takoj

sobne

slikarje!

Stalno delo!

Kje, pove upravništvo „Jutra“. 3—1

Koncerti

,Slov. filharmonije'

so vsak dan

do 15. septembra

v hotelu Tivoli

ob delavnikih ob 3. pop. in 7. zvečer,

ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10. dop.

ob 3. pop. in ob 7. zvečer.

Vstop prost.

Prav izdaten po-

stranski

zaslužek

nudi inteligentnim osebam popolnoma nov način zavarovanja.

Dopisi pod „Lahka služba“ na glavno pošto v Ljubljani, le proti vročilnemu listu. 3—1

Hotel Tratnik

(„Zlata kaplja“)

Novo moderno opremljene sobe, kopeli, restavracija, krasen vrt.

Vsako sredo

koncert Sl. filharmonije

Otvoritev

hotela in preurejenega vrta

v sredo, 25. maja t. l.

Za mnogobrojen poset se priporočata

Al. in Leop. Tratnik.

!!! Brzjav !!!

Danes priplul z Dunaja.
Jutri na praznik 26. t. m. se
dvignem raz Drenikovega vrha.
Zrakoplovec.

Prodajalna z mešanim blagom

se odda zaradi odpotovanja v Novem mestu
na Glavnem trgu. Več se izve pri Šimen
Bergantu istotam.

Prostovoljna prodaja obrta in hiše.

Na najbolj prometnem kraju glavnega trga v Novem mestu se proda iz proste roke
nanovo prezidana hiša.

V isti so 4 dobro ideoče trgovine, 16 sob in 3 kuhinje. Prizidani sta dve sobi
s kuhinjo. Pri hiši je tudi velik vrt. — Cena jako ugodna!

Pojasnila daje Josip Fischer, Kandija (Novo mesto).

3—1

Gostilna
pri
,DACHSU'

Ljubljana, Florijanska ulica 33.

Najboljša pristna dolenska, istrska
in štajerska vina ter vedno sveže pivo.

Dobra domača kuhinja. — Točna postrežba.
13—2 Zmerne cene.

Za obilni obisk se priporoča

Rudolf in Minka Kovač.

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Franciška ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857. Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skla-
dišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika
izbera pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženinne opreme
v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska c. 17
26—2 priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

Trgovsko podjetje

se radi odpotovanja takoj proda.

Isto je vpeljano in dobičkanosno ter se lahko naprej vodi pod sedanjo
tvrdko s pristavkom „naslednik“.

- Jako ugodni delni plačilni pogoji! -

Ponudbe na inseratni biro „Jutra“ pod šifro „Trgovina 500“. 5—1

**Največja zaloga najfinejših
barv in potrebščin**

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

===== Düsseldorfске oljnate barve =====
v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

===== Horodamove patentovane akvarelne barve =====
za šolo in v pušicah za študije.

===== Pastelne barve (stogle) =====
pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah. 14/87

===== Tempera barve =====
za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

===== Firneži, olja in retuše za slikarstvo =====

===== Slikarsko platno =====

Zahtevajte cenik. Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zaradi minule sezije se prodaja

v „Angleškem skladišču oblek“

izgotovljene obleke za gospode in dečke
ter konfekcijo za dame in deklice
še ceneje kakor doslej.

O. Bernatović
v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih
sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron.
Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

Delniška glavnica:
K 3.000.000.
301—46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:
K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4½%**.

Sprejema prijave za subskripcijo delnic „Ljubljanske kreditne banke“ IV. izdaje: za
delničarje à K 420.—, za nedelničarje à K 445.— do dne 31. maja 1910.